

06.03.95

ზესტაფონის ფაროშენადრობა ქარხანა უნდა ამოქმედდეს!

პირველი გვერდი

ჯერბიერების გასაზრდობად, აქედან მოყოლილი მსგავსი პრაქტიკა სისტემატორიზაციის მიხედვით ფეროშენადრობის ქარხნისთვის კვ წიდა ნედლეულია, რომლის გამოყენება ქარხნის განვითარების პროექტით იყო გათვალისწინებული და ამის საფუძველზე სპეციალურად აიგო მე-4 და მე-5 საბაზისები. ამიტომ სახელმწიფოს მეთაურის ეს ბრძანებულება ქარხნისთვის სასიცოცხლოდ აუცილებელია.

დღესდღეობით ჭიათურის მარგალიტის შემოღობა უამრავ ტექნიკურ და ტექნოლოგიურ დონისიბეებთან დაკავშირებული, გადაჭრული პრობლემა ელექტროენერგიის დეფიციტით. ამიტომ ჩვენთვის იმ წილებში არსებული მანქანების გამოყენება უფრო ხელსაყრელია, ვიდრე ჭიათურის მდებარე მთიანეთ და მესამე ხარისხის მარგალიტის მოშენება.

— რამდენად მნიშვნელოვანია ქარხნისთვის ბრძანებულებით მიმცემი ეროვნული ექსპორტ-ორის უფლება? —

— დიახ, ზესტაფონის ფეროშენადრობა ქარხანა საქართველოში ამ პროდუქციის ერთადერთი მწარმოებელია. ამიტომ, სავსებით ბუნებრივია, რომ ამ პროდუქციის ერთადერთი ექსპორტორი ჩვენ ვართ. სახელმწიფოს მეთაური იძულებული გახდა, თავისი ბრძანებულებით დაეკანონებინა, რომ ეს ქონება ქარხანის კუთვნილებაა და განმარტებულიც ჩვენ ვართ. სილიკონგანურების გატანაზე 18-ზე მეტი ლიცენზია იყო მოთხოვნილიდან გაცემული და ვის, სად, როგორ გააქონდა, განმარტებული არავინ იყო. თავი რომ დავანებოთ ზესტაფონის კონცეპტს, რომელიც განუყოფელი ლაბორატორია, ბევრად უფრო მეტი აქვთ გარკვეული სხვების. ამიტომ, ამ ბრძანებულებით საბოლოოდ მოწინააღმდეგე ყველაფერი, მფლობელს დაუბრუნდება თავისი ქონება, რისთვისაც, პირველ რიგში, დიდ მადლობას ვუცხადებთ ბატონო თემურ ზამთარაშვილს, რომელმაც ძალზე აქტუალური გახდა ეს საკითხი. მან, პრაქტიკულად, ერთი წლის განმავლობაში გადაუწყვეტელი პრობლემა უშოვნად გადასა მოგვარა.

— ამ ბრძანებულების შედეგად, ფეროშენადრობა ქარხანა ლიცენზიის მინისტრთა კაბინეტიდან აღარ მიიღებს? —

— სილიკონგანური არის ფეროშენადრობა ქარხნის პროდუქცია. მასში ისეთი დიდი ნივთიერებები, რომელიც გადამუშავების შედეგად ფაბრიკის საშუალო ნაწილიდან ფეროშენადრობის ქარხანაში წარმოების მოწყობილია ყოფილ საბჭოთა კავშირის ქვეყნებში ჯერჯერობით ჩვენ გავცხადებთ. ამ პროდუქციის წარმოებისთვის უნდა ავაშუშავოთ მე-4 საბაზისი, სადაც თითოეული ლუბის მასალის მართალი სიმძლავრე 14-15 მეგა-ვატია, რაც ძალიან დიდ ელექტროენერგიის მოთხოვნას. თუკი ამ ელექტროენერგიას ჩვენი პროდუქციის საფასურად შევიტყობთ, მაშინ, ამ დღევითის დროს, რესპუბლიკის ენერგოსისტემაში დახელობით 30 მეგა-ვატი გამოათავისუფლებდა. ამიტომ მინისტრთა კაბინეტის დიკენსია აღარ უნდა დაგვჭირდეს.

— რას გულისხმობს ბრძანებულებაში ნაწილი ფრაზა: „ქარხანა უნდა ამოქმედდეს“? —

— ეს ნედლეული ხომ თითქმის

მთელი დასავლეთ საქართველოს ტერიტორიაზე მოიპოვება?

— მე ეს ზემოთაც აღვნიშნე. ეს ნარჩენი რაიონიდან გადოდა როგორც რკინიგზის, ზღვის სანაპიროს გასაზრდობელი საშუალება, გამოყენებულა წყალდიდობებისგან დასაცავად. ზუსტად ვერ გეტყვით, სვანეთშიც აიჭანეს თუ არა, მაგრამ სხვაგან თითქმის ყველა რაიონში არსებობს ფეროშენადრობა, აქვარა, ბორჯომის ხეობა, ახალციხის გზები, კახეთის რკინიგზა და ა.შ.

კიდევ ერთ მომენტს გავსვამდი ხაზს: რეალურად თვალს უნდა გავუწყოთ. ამ უმუშევრობის დროს სახელმწიფოდან სილიკონგანურების მოპოვება ხალხს თავის რჩენის საშუალება გაუჩინა. ეს იმას არ ნიშნავს, რომ ერთი დღით უკუხვრით, დაგვანებით რკინიგზები, გზები, ხიდები, ვისარგებლოთ დღეს და არ ვიკითხოთ, ხვალ რა იქნება... დღეს ყველას უჭირს, მაგრამ, თუ ამ გასაჭირს შევწირავთ ჩვენს მომავალს, არ იგარგებს. ფეროშენადრობა ქარხანაში დღემდე ათასობით ტონა ტვირთი უნდა შემოვიდეს და გაიყოს. წარმოადგენს, ქარხანა, დღეს 3500 მუშახელს ინახავს, როცა რეალური მომცემებით 600 კაცზე მეტი არ არის საჭირო. მაგრამ ეს ხალხი რომ გარეთ გავუშვათ და უმუშევრად დავტოვოთ, პოტენციურ დამანაშევებელ იქცევით. ამიტომ ყველაფერს ვაკეთებთ იმისთვის, რომ როგორმე ხალხი დავაქსიოთ და გაჭირვება გავადვიროთ მანამ, სანამ სარკინიგზო და საავტომობილო მიმოსვლა აღდგება და ჩვენს მუშობასაც უფრო დაეხმება. დღეს ძალიან მძიმე ფინანსური მდგომარეობაა ქარხანაში, ბევრი პრობლემა მოსაწესრიგებელი. ჩვენ დაყენებული გვაქვს საკითხები სახელმწიფოს მეთაურის წინაშე, ეს საკითხები განსახილველია, თორემ ასეთი საგანგებო სისკვების პირობებში, ვერც ერთი წარმოება ვერ იმუშავებს, ეს უნდა გაიგოს ყველამ. მაგალითად, წყლის გადასახადი თითქმის ბენზინის გადასახადს უტოლდება. ქვეყანაში ყველაზე დიდი ვოლტის შემოღობა ფეროშენადრობა ქარხანაში, ამიტომ იგი უნდა გამოქმედდეს!

— ამ ბრძანებულების შემდეგ, როგორ წარმართება ურთიერთობა აქამდე სილიკონგანურების ერთადერთი ოფიციალური მომპოვებელი — სილიკონგანურების კონცერნთან? —

— ჩვეულებრივად, არსებული კონტრაქტების მიხედვით — არ იქნება არავითარი დამოხმობა. დამიდებენ ხელშეკრულებას მათთვის და ჩვენთვის ხელსაყრელ პირობებში — მიიღებენ თანხმობას. რა თქმა უნდა, ქარხანა აიღებს პასუხისმგებლობას ნედლეულის ტექნიკურ და ტექნოლოგიურ ექსპლუატაციაზე, აგრეთვე შრომის პირობების დაცვაზე.

არარგანისებულ მომპოვებელთა შორის ბევრი მსხვერპლია — 16 თუ 17 კაცი დაიღუპა. თუ ხელშეკრულებაში ჩაიდებდა, რომ კონცერნი აიღებს თავის თავზე შრომის პირობების დაცვას, იგი აგებს პასუხს და ქარხანა მხოლოდ ტექნიკური და ტექნოლოგიური ზედამხედველობის საკითხებს განსაზღვრავს, ყველაფერი ძალიან მაკრავდ იქნება დაცული. ახლა ხალხს თავნებობს. მესმის, უჭირთ, მაგრამ ამ გაჭირვებაში უარეს მდგომარეობაში არ უნდა მივყავართ. ჩვენ ვერცხვით, ხალხს ყველაფერი აუცილებელი და მონური შრომით არ დავტოვოთ.

— და ბოლოს, როგორ გეხებათ საერთაშორისო ბაზარზე

ზესტაფონის ფეროშენადრობა ქარხნის როლი?

— დღევანდელი მდგომარეობის მიხედვით თუ ვიშვავებთ, ბაზარი გვაქვს. ბევრი ფირმა დაინტერესებული ჩვენი პროდუქციით. სახელმწიფოს მეთაურის ბრძანებულება ბევრ საქმეში შეგვიწყობს ხელს. მაგალითად, ერთ-ერთი თურქულ ფირმას რომელსაც მე-2 მე-3 ადგილი უჭირავს თურქეთის სახალხო მეურნეობაში, ჩვენი ვალი აქვს დღემდე, მაგრამ არ გაუსტუმრებიათ. მათ წინააღმდეგ გავყვითეს ურთიერთობა, როდესაც კერძო შემგროვებლებისგან სილიკონგანურებს უფრო ადვილად ყიდულობდნენ, მაგრამ დღეს უკვე ხედავენ, რომ ქარხანა სახელმწიფოსგან უფლება მიიღო, თავად გასცეს სილიკონგანურების პროდუქციაზე ლიცენზია. გვითხრეს: თქვენს მოთხოვნაში მიაღწიეთ პოზიციების განმტკიცებას და ჩვენ მზად ვართ, გადავიხადოთ ის ფასები, რაც ოფიციალურ ბაზარზეა. და აი, ახლახანს მოვიდა მათი ფირმის წარმომადგენელი გვამცნო, რომ თურქეთის სურთ ურთიერთობის აღდგენა. ისინი მიხედნენ, რომ სხვა გზა აღარ აქვთ. გარდა ამისა, ჩვენ საშუალება მოგვცემდა, ავირჩიოთ უკეთესი პარტნიორი.

საერთაშორისო ბაზარზე გასასვლელად, აუცილებელია პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესება. საქართველოს მეტალურგიის ინსტიტუტს ძალიან დიდი გამოცდილება და პრაქტიკა აქვს. მიუხედავად ჩვენი შიდა გაჭირვებისა, ყველაფერს ვაკეთებთ, რომ ინსტიტუტთან მჭიდროდ მივხვდეთ და ქარხნისთვის რენტაბელურიც იქნება. თანამედროვე ტექნიკური მიღწევების დანერგვის გარეშე ჩვენი მუშაობა შეუძლებელია. მოავლობა, თავის მხრივ, უნდა გაითვალისწინოს — ვისაც ბაზარი აქვს, იმას უნდა შეუწყოს ხელი. ეს საბაზრო ეკონომიკის ძირითადი მოთხოვნაა.

საბაზრო ეკონომიკისთვის ჩვენი ხალხი არ არის მომზადებული. ჩვენ კიდევ სოციალისტური წყობისთვის დამახასიათებელი განწყობით ვართ, გვგონია, რომ „სევიდან“ ვიღაც დაგვხმარება, დიდად არის ასე, არავინ აღარ დაგვხმარებდა, ჩვენ თავს ჩვენვე უნდა მივხედოთ.

რაც შეეხება ნედლეულს, მინდა ვთქვათ, რომ ჭიათურის მარგალიტი ბევრად უფრო ძვირი გვაქვდა, ვიდრე უცხოეთიდან შემოქანა, მაგრამ ჭიათურა უნდა ავაშუშავოთ. გაჩერებულია ტექნოლოგიური დიდი აღარ არსებობს, ამიტომ წარმოება ძვირი უფლებდა. მე პირობას გაძლევთ, რომ თუ ტყეზელი ამოქმედდება, იქ მოპოვებული ქვანახშირის 70 პროცენტს ჩვენი წარმოება გამოიყენებს. იმდენ მაქვს, რომ ეს პირობა ნაწილობრივ მაინც შეუწყობს ხელს ტყეების ამოქმედებას.

ქარხანას ძალიან ბევრი წინადადება აქვს უცხოეთიდან — თურქეთიდან, ამერიკიდან, გერმანიიდან, შვეიცარიიდან. ახლა პაკისტანიდან ველით დელეგაციას. ვიფიქრებ, არ არსებობს მტრადგანგაი ფეროშენადრობის გარეშე. ზესტაფონის ფეროშენადრობა ქარხანა კი უნიკალურია. წარმოდგენით, რომ პროდუქცია, რომელიც ჩვენ 1939 წელს გამოვეშეთ, აშშ-ში მხოლოდ 1958 წელს აწარმოეს. ამდენად, სოციალად დაუშვებელია, რომ ჩვენი ქარხანა უმუშევროდ იდგეს.

ესაზრა

მაკა მაღლაკელიძე

ქართული ჟურნალისტიკის დრო

გუშინ, 21 მარტს ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო აკადემიური თეატრში აღინიშნა ქართული ჟურნალისტიკის დღე. ეს დღე საქართველოს ჟურნალისტიკა დედერაციის თაოსნობით შარშან აღინიშნა პირველად. ჟურნალისტიკა ფორმის გახსნა დედერაციის თავმჯდომარე აკაკი სიხარულიძემ. მან კოლეგებსა და დამსწრე საზოგადოებას მიულოცა საზეიმო დღე და მადლობა მოახსენა სტუმრებს მობრძანებისთვის. შემდეგ საქართველოს ჟურნალისტიკა დედერაციის დამამხმარებელი გახდა გავტყე „გაზეთი“, სატელევიზიო პროგრამა „ალონის“, გაზეთი „საქართველოს“, მსს-ის პრესცენტრის გამომცემლობა „სამშობლოს“ თანამშრომლებს...

ფორუმის დასრულდა და ჟურნალისტებს შემოქმედებითი წარმატებები უსურვა

ქართული ჟურნალისტიკის დღეს ვულოცავთ ყველა კოლეგას და ჟურნალისტთა დედერაციას პრემიის ლაურეატებს. ჩვენი მხრივ კი დიდ მადლობას მოვასწავებთ ჟურნალისტთა დედერაციას პრემიის მონაწილეობისთვის.

ტალეპიზია

ჩვენი გაზეთის 16 მარტის ნომერში წამოვიწყოთ საუბარი საქართველოს ტელევიზიის მუშაობაზე. თქვენ გაეცანთ საქართველოს ტელევიზიის მუშაობის თავმჯდომარის არჩილ გოგელაშვილის ინტერვიუს.

მეორე არჩილი

ზაზა დარასელი: «ნელ-ნელა ნიჭისა და უნიჭობის გარჩევისას მოვასწავებთ»

— „მეორე არჩილი“ სულ რამდენიმე წელიწადში შეძლო სერიოზული, ჩამოყალიბებული სახე მიიღო, რაც დიდი შრომის გარეშე არ ხდება. ამ შრომის საფასურად, მეორე არჩილი „მანას“ ლირული მშობლივად გახდა. რა არის დღეს თქვენს ყველაზე სერიოზული პრობლემა?

— უბრალოდ, დიდი მადლობა ყურადღებებს და გარკვეული ოპოზიციისთვის. ვეცდებით, წელს მაინც, თუნდაც ნაწილობრივ, ახალგაზრდა ჟურნალისტის იმედები გავამართლოთ. ჩვენი ყველაზე მთავარი პრობლემა — ანუ აქტიურობის ტესტად, კვლავაც ტექნიკა რჩება. ხოლო არაჩვეულებრივი პრობლემა — პროფესიონალიზმის ნაკლებობა.

— „მეორე არჩილი“ გადაცემათა დიდი უმრავლესობა ახალგაზრდადია. ეს, თავისთავად, ცუდი არ არის. მაგრამ იქნებ უფროსი თაობის საინტერესო ადამიანებს მეტი დრო უნდა დეთმოთ. ცოტა ადამიანებზეა, როცა ახალგაზრდა მომწერალს თუ მომწერს, რომელსაც სერიოზული არაფერი შეუძენია, საბოლოო გადაცემა ეძლევა და შემდეგ ეს გადაცემა თვის განმავლობაში რამდენჯერმე გავრცელდება. მთავრად მნიშვნელოვანი შემოქმედების პატარას — უფროსი, ან თუნდაც ახალგაზრდა თაობის წარმომადგენელს კი ნაკლები ყურადღება ეძლევა.

ნაწილობრივ გეთანხმებით. შეიძლება ეს მნიშვნელოვან ხარვეზად ჩანს, ვეცდებით გამოვსწავლოთ, მაგრამ იმასაც ვეცდებით, რომ ნიჭიერი ახალგაზრდის, თუნდაც სტიმულისთვის კიდევ უფრო მეტი დრო დავეთმოთ. რა თქმა უნდა, უნიჭობის პრობლემაა.

«ტალეპიზია ამ სახით ვერ იარსებებს»...

ჩვენი ქვეყანაში, სადაც თითქმის არაფერი ფუნქციონირებს, მოსახლეობის იმედები, ტელევიზია მაინც ახერხებს მუშაობას. ენერგეტიკისთვის გამო საერთაშორისო 6 საათამდე დავიწყოთ. დილაობით ამ 6-დან 2 საათი საინფორმაციო — მუსიკალური პროგრამა „ალონის“ ეთმობა. ამგვარად, სწორედ „ალონის“ შესახებ გვინდა ვისაუბროთ, რადგანაც პირველი გამაზნეველ საღამოს ამ გადაცემის წამყვანებისგან მოველით ხოლმე.

ტელევიზიის დირექტორი თათარ შარშაძე და ძალიან სიმპათიური, მხიარული კოლეგა, დღესდღეობით ეს ადამიანები 3 მილიონ კუბანად ათვენს ომეგრის შუქის მიწოდებაში, რომ დიდილით მაუწყებლები არ დალალოტონ. თუმცა, ბუნებრივია, რომ ასეთი არაპროფიტული რეჟიმის დილანს ვერავინ გაუძლებს, როგორც ფანტატიკური ანუ უნდა იყოს თავისი საქმის მიმართ განწყობილი. გარდა უმუშევრობისა, „ალონის“ წევრები სხვა მრავალ სირთულეს ექვემდებარებიან. აქამდე უმთავრესი გადაცემის მომზადება ორი კამერით ახერხებდნენ. ახლახან მეორე მანქანა დაუმტყეს, მაგრამ ამით პრობლემა მაინც არ გადაჭრილა: ხან ბენზინი არ არის, ხან სათადარიგო ნაწილები აქვთ საჭიროები. ამ საკითხების მოგვარებას კი მჭირი ფინანსური მდგომარეობის გამო ვერ ახერხებენ.

სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა, უწმინდესმა და უნეტარესმა ილია მეორემ. მან ისაუბრა სულიერების უბირველეს საზრუნავად გადაცემის აუცილებლობაზე და თხოვნით მიმართა ჟურნალისტებს, განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ ადამიანში პიროვნების ჩამოყალიბებას.

ქართული ჟურნალისტიკის გასაჭირზე, კოლეგების სოლიდარობაზე ისაუბრეს პარლამენტის წევრმა ირინა სარიშვილი-ქანტარია, გაზეთი „სვობოდნაია გრუზიას“ მთავარმა რედაქტორმა ალონის სოლოგაძემ, გაზეთი „საქართველოს“ რედაქტორმა, გაზეთი „საქართველოს“ მთავარი რედაქტორის მოადგილემ სპარტაკ ჭიჭიშვილმა, საინფორმაციო-სამედიაციო კორპორაციის თავმჯდომარე ვახტანგ აბაშიძემ, ეროვნული ბიბლიოთეკის დირექტორმა აკაკი ძიძგურამ,

სახელმწიფოს მეთაურის აპარატის საინფორმაციო პოლიტიკის ბიუროს ხელმძღვანელმა რამაზ საყვარელიძემ და სხვა გამომსვლელებმა.

აღინიშნა, რომ ქართული ჟურნალისტიკის დღეს დახმარება სჭირდება, მაგრამ სახელმწიფოს არ შეუძლია ჟურნალ-გაზეთების გამოსაცემად სახსრების გამოყოფა. ითქვა ისიც, რომ სახელმწიფოში არ არსებული კრიზისი დიდ გავლენას ახდენს ჟურნალ-გაზეთების გამოცემაზე, ჟურნალისტიკის გასაჭირმა კი თავის მხრივ, მძიმე მდგომარეობაში ჩააგდო საინფორმაციო პოლიტიკის დიდი მუშაურობის საინფორმაციო კულისში შექმნას.

ფორუმის დასკვნითი ნაწილი კონკრეტულად იყო.

საპროგრამო დეპარტამენტი

„კავკასიონის“ რედაქციის

რელიგიური მიმდინარეობები

გვიხსნის «ხსნის არმია»?

საერთაშორისო ორგანიზაცია „ხსნის არმია“ ლონდონში 1865 წელს დაარსდა ულიამ ბუტმა. იგი მსოფლიო ქრისტიანული ეკლესიის ევანგელისტური ფრაზაა. „ხსნის არმია“ დღეს საქართველოში მოქმედებს: ყოველ კვირას გამოდის ქალაქის ქუჩებში, მღვდლის რელიგიურ სიმღერებს, არიგებს ბროშურებს, კითხულობს ლექსებს, შემდეგ კი ცეკავთარის დაქირავებულ დარბაზში მართავს ღვთისმსახურებას.

ამ კვირას ამ აქციის უნებლო მონაწილე გახდა და „ხსნის არმიის“ კაპიტანს, პერუელ ალმასი ნესტანაშვილს გაეცხადებოდა.

— რა არის „ხსნის არმიის“ მიზანი და რას ქადაგებს იგი? —

— „ხსნის არმიის“ სწავლებების საფუძველია ბიბლია. იგი მოცემულია ღმერთის სიყვარულით. მისი დანიშნულებაა იქნაღობის იესო ქრისტეს სახარება და მისი სახელით დახმარება აღმოუჩინოს გაქირავებულ ადამიანებს.

— როგორი დამოკიდებულება გაქვთ ქართულ მართლმადიდებლურ ეკლესიასთან? —

— საუბრისას, ისევე როგორც მსოფლიოს სხვა მართლმადიდებლურ ეკლესიებთან და თუ აქ შეგხვდება ისეთი, ვისაც არ მოეწონება, ესეც მითითებულია, რომ არ გვეცხადებ.

— თქვენ ფიქრობთ, რომ ადგილობრივი ქრისტიანები ვერ ცხოვრობენ სათანადოდ რელიგიური სულიერებით და ამდენად, საქართველომ უნდა შექმნას ჩამოყალიბებული? —

— არა, უბრალოდ, მსოფლიოში არსებობს უამრავი ეკლესია, არა აქვს მნიშვნელობა მართლმადიდებლური თუ კათოლიკური, მთავარია ისინი ყველა ქრისტიანულია. და არსებობს მსოფლიოში ხალხი, რომელთაც მოსწონთ, ღვთისმსახურება მოისმინონ მათი მადიდებლური, კათოლიკური ან სხვა ეკლესიებში. იგივე ხდება საქართველოშიც.

— „ხსნის არმიის“ გერბს აწერია „სისხლი და ცეცხლი“... —

— „სისხლი“ — იესოს მიერ გვარზე დაღვრილი სისხლი, „ცეცხლი“ კი სულიერების ცეცხლი.

— თქვენს მიზანში ხალხში არაერთგვაროვანი დამოკიდებულება იგრძნობა. —

— ეს ნორმალური ამბავია. 70 წლის განმავლობაში ხალხი იზოლირებული იყო რელიგიისგან და იმით.

— საქართველოს გარდა სად მოღვაწეობს „ხსნის არმია“? —

— მსოფლიოს ასამდე ქვეყანაში.

— რასაც ქადაგებთ, თუ ატარებთ ამას თქვენს ყოველდღიურ ცხოვრებაში? —

— ყოველ შემთხვევაში, კეთილშობილად.

სოსო ბარანაშვილი

ნათია ზაფხიძე

